

האיסור בעשיית קעקוע

ויקרא יט' - ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני ד'.

אונקלוס - ..ורושמין חריתין לא תתנו בכון..

רש"י - כתב המחוקה ושקוע שאינו נמחק לעולם שמקעקעו במחט והוא משחיר לעולם. קעקע - לשון (במדבר כה ד) והוקע אותם, (שמואל ב כא ו) והוקענום. תוחבין עץ בארץ ותולין אותם עליהם ונמצאו מחוקין ותוחבין בקרקע, פורפויינ"ט בלע"ז [נעוץ].

מכות כא. - משנה.. ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם את השם שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'. **גמרא.** א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב אני ה' ממש? א"ל לא, כדתני בר קפרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'. אני ה' ולא אחר.

בעל הטורים - קעקע. בגימטריא שם, שכותב שם טומאה.

שו"ע יו"ד סי' קפ' סע' א' - כתובת קעקע היינו ששורט על בשרו וממלא מקום השריטה בחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים.

ש"ך: וה"ה כותב בצבע תחלה ואח"כ שורט במקום צבע. ב"ח. **על בשרו כו.** 'בכל מקום שיעשה כן על בשרו חייב בכל מה שיכתוב. טור.

אור החיים - ושרט לנפש וגו'.. לא יפגום פגם זה בנפש אלא בבשר שהוא נרתק הנפש.. וכתובת קעקע לא תתנו בכם ולא אמר בבשרכם לומר שלא בבשר לבד יגרום הפגם אלא גם בפנימיות האדם לצד שאינו עושה מצד צער וחום הכאב.. ואמרו אני ה' יתבאר על פי מאמר האלקי הרשב"י כי תיבת אני תגיד על כסא כבודו יתברך אשר אנו קוראים שכינתו יתברך, ושם הוי"ה ב"ה הוא מלך יושב על כסא המלכות, ורמז בזה כי יקפיד ה' על כבוד שמו יתברך, ועל כבוד שכינתו, ולדרך זה יצו ה' להאדם לבל יפגום גופו ונשמתו בב' מעשים הרשומים שהם שרט לנפש וכתובת קעקע.

במדבר כה' - ..ויחל העם לזנות אל בנות מואב. ויאמר ד' אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם.. **רש"י -** קח את כל ראשי העם - לשפוט את העובדים לפעור. והוקע - היא תליה, כמו שמצינו בבני שאול והוקענום לה', ושם תליה מפורשת בעבודה זרה בסקילה, וכל הנסקלין נתלין. **שמואל ב' כא' -** "יותן לנו שבעה אנשים מבניו והוקענום.. **רד"ק -** ונתלה אותם כתרגום וניצלובינון ובקשו להם זו המיתה כדי שיראו כל ישראל נקמתם וישמרו ישראל מנגוע בהם עוד.

מועד קטן ג. - ולא ימלא נקעים מים **קידושין סא. -** היו נקעים עמוקים עשרה טפחים. **רש"י** נקעים - כמין גומות. **תענית טז. -** אמר שמואל אפילו גזל מריש(קורה) ובנאו בבירה מקעקע כל הבירה כולה ומחזיר מריש לבעליו.

יחזקאל כג' - ..ותקע נפשי מעליה כאשר נקעה נפשי מעל אחותה. **רד"ק -** סלקתי שכינתי ממנה שתהיה הפקר למלך בבל אויביה ויחריב העיר ויגלה העם כמו שעשה לשומרון.

רש"י שם - קדשים תהיו. הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, **רא"ש -** וא"ל הקב"ה לישראל, הואיל והתקדשתם בשמי עד שלא נברא העולם, היו קדושים כמו שאני קדוש. **רמב"ן -** כי קדוש אני ה' אלקיכם - לומר שאנחנו נזכה לדבקה בו בהיותנו קדושים. **רבינו בחיי -** וע"ד הקבלה: קדושים תהיו, קדושים נמשכים מן הקדש..

ספורנו – "לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו". כל אלה היו דרכים אצלם בהגדת עתידות בסורם מדרכי רוח טהרה ונבואה לדרכי רוח הטומאה. ובהיות מדרכי יראת האל- וכבודו **שלא נחלל גופות עמו אשר קדש לעבדו** אמר "לא תקיפו". וצוה שלא נחללם בהקפת הראש כמעשה שוטים ושכורים או כומרים, ולא בגלוח הזקן.. ולא בשרט לנפש כמחשיבים מאד מיתת האדם ומתאבלים מאד עליה. וכן בכתובת קעקע לתת אות בבשרנו מלבד אות הברית.

רמב"ם הלכות ע"ז יב', ה' - "כתובת קעקע" האמורה בתורה, הוא שישרוט על בשרו וימלא מקום השריטה כוחל או דיו או שאר צבעונין הרושמיין; וזה היה מנהג הגויים שרושמיין עצמן לעבודה זרה שלהן, כלומר שהוא עבד מכור לה ומורשם לעבודתה. ומעת שירשום באחד מדברים הרושמים אחר שישרוט, באי זה מקום מן הגוף, בין איש בין אישה--לוקה.

שם הלכה ו' - כתב ולא רשם בצבע, או שרשם בצבע ולא כתב בשריטה--פטור: עד שיכתוב ויקעקע, שנאמר "וכתובת קעקע" (ויקרא יט, כח). במה דברים אמורים, בכותב. אבל זה שכתבו בבשרו וקיעקעו בו--אינו חייב אלא אם סייע, כדי שיעשה מעשה; אבל אם לא עשה כלום, אינו לוקה.

אורות התשובה טו' י' - כששוכחים את מהות הנשמה העצמית, כשמסיחים דעה מלהסתכל בתוכיות החיים הפנימיים של עצמו, הכל נעשה מעורבב ומסופק. והתשובה הראשית, שהיא מאירה את המחשכים מיד, היא שישוב האדם אל עצמו, אל שורש נשמתו, ומיד ישוב אל האלוקים, אל נשמת כל הנשמות, וילך ויצעד הלאה מעלה מעלה בקדושה ובטהרה. ודבר זה נוהג בין באיש יחידי, בין בעם שלם, בין בכל האנושיות, בין בתקון כל ההויה כולה, שקלקולה בא תמיד ממה שהיא שוכחת את עצמה. ואם תאמר שהיא חפצה לשוב אל ד', ואת עצמה היא אינה מכוונת לקבץ את נדחיה - הרי היא תשובה של רמיה, שתשא על ידי זה את שם ד' לשוא. על כן רק באמת הגדולה של התשובה אל עצמו ישוב האדם והעם, העולם וכל העולמים, ההויה כולה, אל קונה, לאור באור החיים. וזהו הרז של אורו של משיח, הופעת נשמת העולם, שבהאירו ישוב העולם לשורש ההויה, ואור ד' עליו יגלה. וממקור התשובה הגדולה הזאת ישאב האדם את חיי הקדש של התשובה באמתה.

קובץ ב' עז' - לא מקרה הוא, כי אם עצמות טבע נפשי, מה שאני מרגיש עונג ונחת רוח בעסק הנסתרות האלהיות בהרחבה וחופש. זאת היא עיקר מטרת. כל התפקידים של יתר הכשרונות, המעשיים והשכליים, אינם כי אם טפלים למהותיות. אני צריך למצוא את אושרי בקרבי פנימה, לא בהסכמת הבריות, ולא בשום קריירה איזו שתהיה. כל מה שאכיר יותר את עצמיותי, וכל מה שיותר אתיר לעצמי להיות מקורי ולעמוד על רגלי עצמי, בהכרה פנימית, הממוזגת מדיעה, הכרה, הרגשה ושירה, יותר יאיר לי אור ד', ויותר יפותחו כחותי להיות לברכה לי ולעולם.

שיחות הרצי"ה 183 - עם ישראל מוגדר בחמש מדרגות ש"מעלין בקודש". ישראל רחמנים.. ישראל ענוים.. ישראל מאמינים.. ישראל נביאים.. ישראל קדושים. למעלה מהכל "ישראל קדושים". "קדושים תהיו" וקדושים הנכם במציאות הטבע שלכם. כל הדברים העומדים ביסוד המציאות, הם ציווי וברכה גם יחד, כמו אמונה ותשובה, גם קדושה שייכת להכרחיות הטבע שלנו. זאת ברכה אלוקית הבאה בכפייה מעצם יצירתנו האלוקית. קדושה מחוברת לטהרה וגורמת לטהרה. לכן טבע ישראל חייב להתגלות בטהרה ובצניעות ומתוך כך שתי הפרשיות 'אחרי מות' ו'קדושים' מחוברות באופן טבעי נורמלי ואידיאלי, לעניין של 'קדושים תהיו'.